

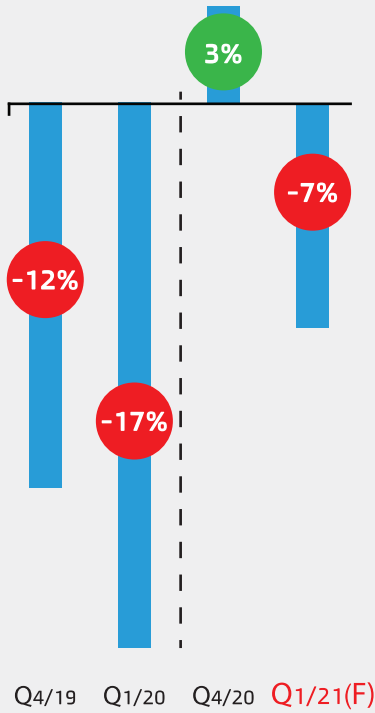
סקר ציפיות בתעשייה

לחודשים ינואר - מרץ 2021

התעשיינים צופים: התכווצות במשלוחי היצוא

משלוחי יצוא
רבעוני, מאזן נטו

התעשיינים צופים: התאוששות במצבת העובדים

מועסקים בתעשייה

ציפיות התעשיינים לרבע הראשון של 2021 מול תקופה מקבילה אשתקד, מאזן נטו

-10%

Q1/20

3%

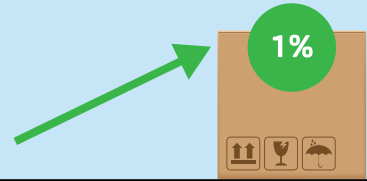

Q1/21(F)

התעשיינים צופים: התאוששות תפוקת התעשייה

תפוקת התעשייה

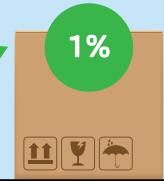
ציפיות התעשיינים לרבע הראשון של 2021 מול תקופה מקבילה אשתקד, מאזן נטו

-9%

Q1/20

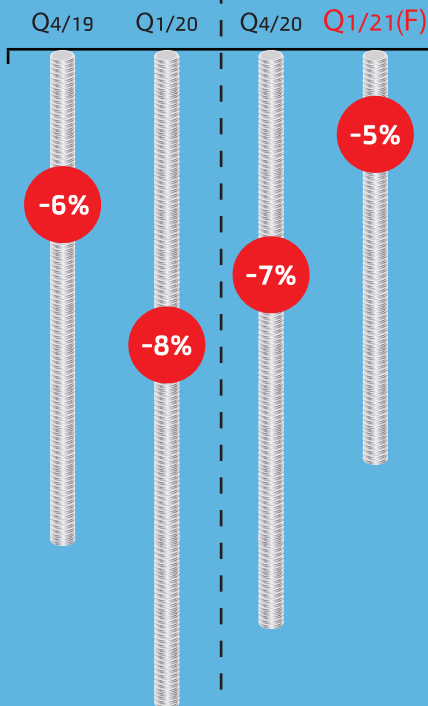
1%

Q1/21(F)

התעשיינים צופים: נסיגה במכירות על רקע ירידה בביקושים

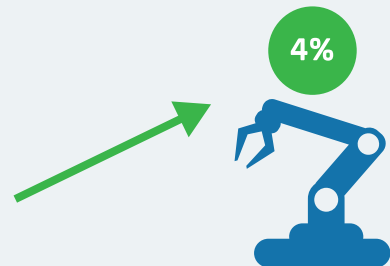
מכירות לשוק המקומי
רבעוני, מאזן נטו

צפי להתרחבות השקעות התעשייה

השקעות בתעשייה

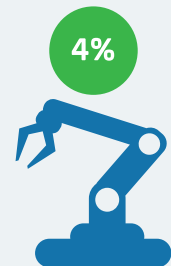
ציפיות התעשיינים לרבע הראשון של 2021 מול תקופה מקבילה אשתקד, מאזן נטו

-4%

Q1/20

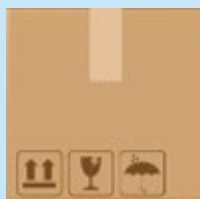
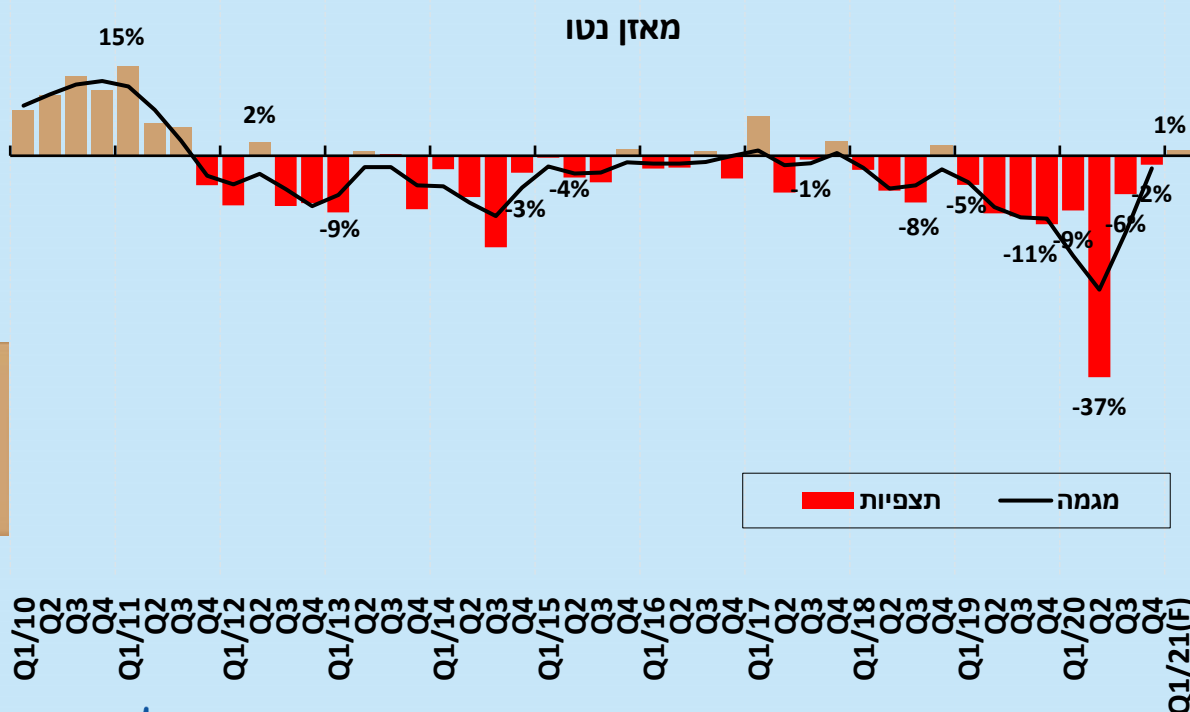
4%

Q1/21(F)

תפוקת התעשייה

תפוקת התעשייה, 2010 - 2021

ברבע האחרון של 2020 חלה נסיגה בתפוקת התעשייה, תוך האטה בקצב: דיווחי התעשיינים מצביעים על מאזן נטו^[1] שלילי של כ- 2%, זאת בהמשך לירידה בקצב של כ- 6% ברבע השלישי של 2020. ההאטה בקצב הירידה מיוחסת להקלות בפתיחת המשק והחזרה לשגרה ההדרגתית בפעילות העסקית לאחר הסגר השני שהחל בסוף ספטמבר 2020.

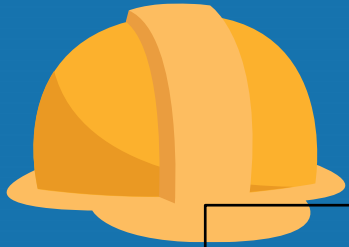
במקביל, חלה התכווצות בניצולת הציוד בתעשייה: מאזן נטו² שלילי של כ- 5%, בהמשך להתכווצות של כ- 9% בסקר הקודם. במקביל, דווח על מאזן נטו² שלילי של כ- 3% במלאי חומרי הגלם ושל כ- 2% במלאי המוצרים המוגמרים.

לרבע הראשון של 2021 צופים התעשיינים צמיחה בתפוקתם: מאזן נטו חיובי חזוי של כ- 1%^[2] זאת ככל הנראה על רקע אופטימיות זהירה הודות לקצב ההתחסנות המהיר בקרב האוכלוסייה הישראלית. מנגד, דיווחי התעשיינים התקבלו טרם הטלת הסגר השלישי והשלכותיו המתבטאות בצמצום הפעילות העסקית.

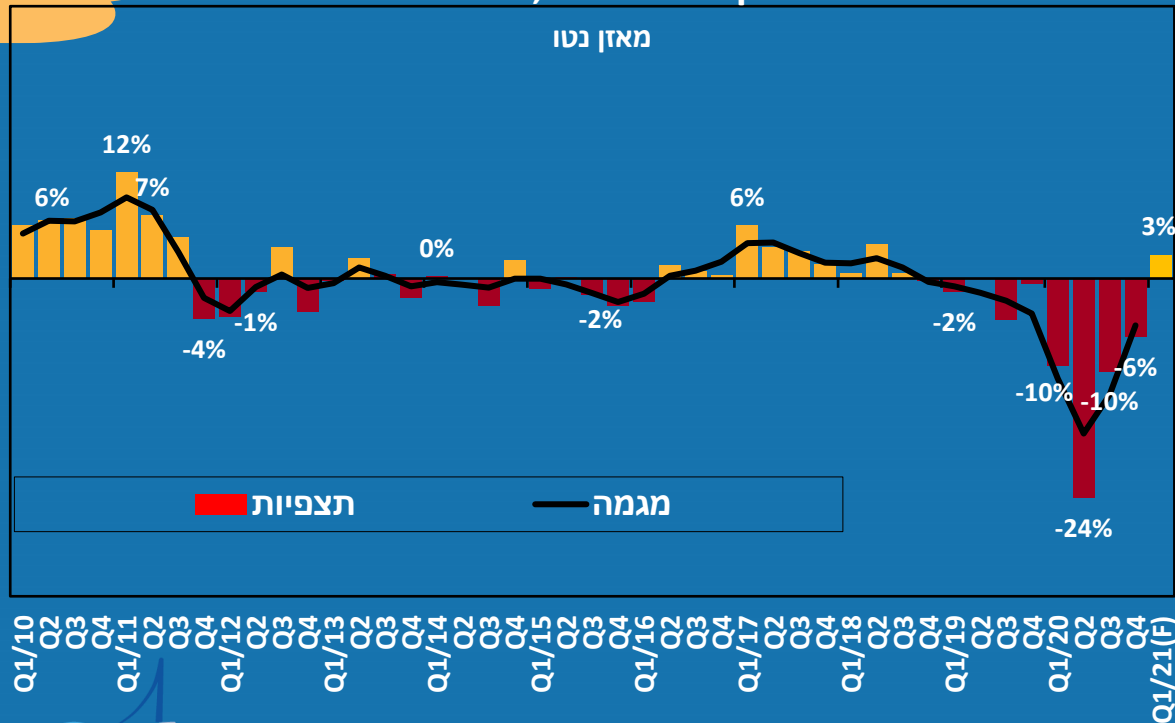
[1] מאזן נטו = שיעור המדווחים על עלייה פחות שיעור המדווחים על ירידה, משוקלל בהתאם לעוצמת השינוי.

[2] מאזן נטו חזוי, מנוכה מקדם הטייה, הנגזר ממוצע הפערים בעשור החולף (2004-2013) בין תחזיות התעשיינים לדיווחיהם בפועל, ראה הסבר לגבי מקדם הטייה בנספח מתודולוגי.

מועסקים בתעשייה

מועסקים בתעשייה, 2010 - 2021

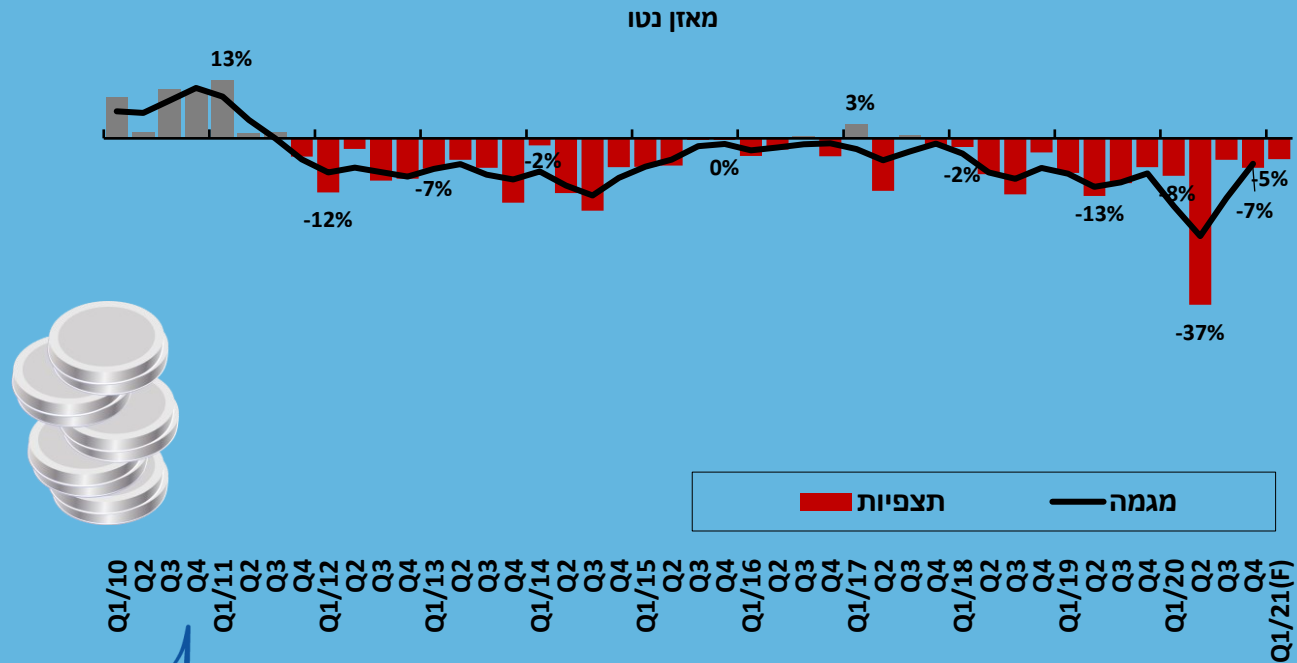
- ברבע האחרון של 2020 נרשמה האטה בקצב צמצום מצבת העובדים בתעשייה: דיווחי התעשיינים מצביעים על מאזן נטו² שלילי של כ- 6%, זאת לאחר דיווח שלילי חד של כ- 10% ברבע השלישי של 2020.

- לנוכח משבר הקורונה, הקושי בגיוס עובדים מקצועיים לתעשייה נמשך, אך בהיקפים נמוכים יותר בהשוואה תקופה טרם המשבר: אחוז התעשיינים המדווחים על קושי ברבע האחרון של 2020 עמד על כ- 77%, לעומת שיעור של כ- 88% בממוצע שנת 2019. כך, כ- 16% משיבי הסקר העידו כי אינם זקוקים לעובדים מקצועיים חדשים בתקופה הנסקרת, לעומת כ- 4% בלבד בשנת 2019.

- להערכת התעשיינים, ברבע הראשון של 2021 צפויה התרחבות במצבת העובדים בתעשייה: מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ- 3%, זאת ככל הנראה על רקע צפיות התעשיינים לחזרה לשגרת פעילות לנוכח אישורו של החיסון וקצב התחסנות מהיר של האוכלוסייה הישראלית.

מכירות לשוק המקומי

מכירות לשוק המקומי, 2010 - 2021

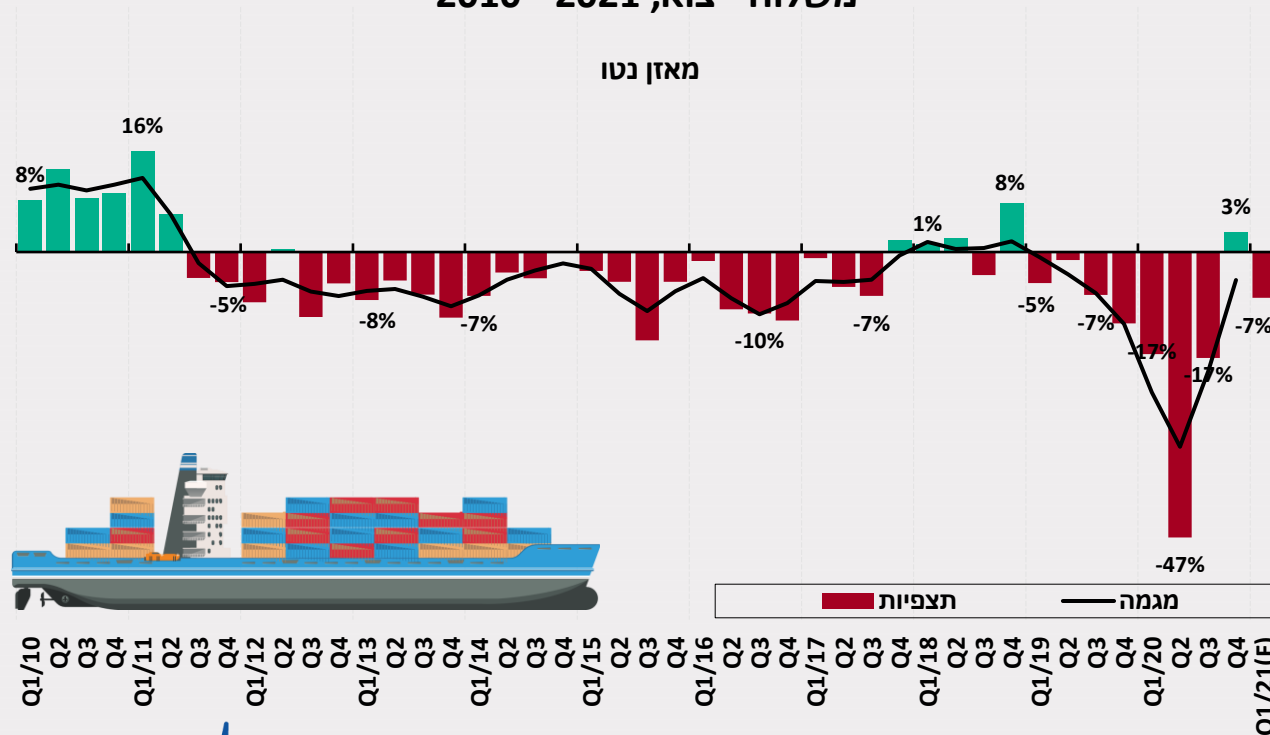

ברבע האחרון של 2020 נמשכה הנסיגה במכירות התעשייה לשוק המקומי, תוך העמקה קלה בקצב: מאזן נטו² שלילי של כ- 7%, זאת בהמשך למאזן נטו² שלילי של כ- 5% בסקר הקודם, המשקפת ירידה בביקושים המקומיים בתקופה הנסקרת בשל המשך התפשטות הנגיף.

לרבע הראשון של השנה צופים התעשיינים צמצום נוסף במכירות לשוק המקומי: מאזן נטו חזוי³ שלילי של כ- 5%, אשר משקף פאסימיות רבה באשר להתפתחות המכירות המקומיות, על רקע הירידה בביקושים המקומיים.

משלוחי יצוא

משלוחי יצוא, 2010 - 2021

- ברבע האחרון של 2020 נרשמה עליה במשלוחי היצוא: מאזן נטו² חיובי של כ- 3%, לאחר מאזן נטו² שלילי של כ- 17% ברבע השלישי של 2020, זאת ככל הנראה הודות להתאוששות השווקים הבינלאומיים.

- מנגד, נמשכה השחיקה ברווחיות היצוא: מאזן נטו² שלילי של כ- 45% ברווחיות היצוא, בהמשך למאזן נטו² שלילי של כ- 43% ברבע השלישי של 2020.

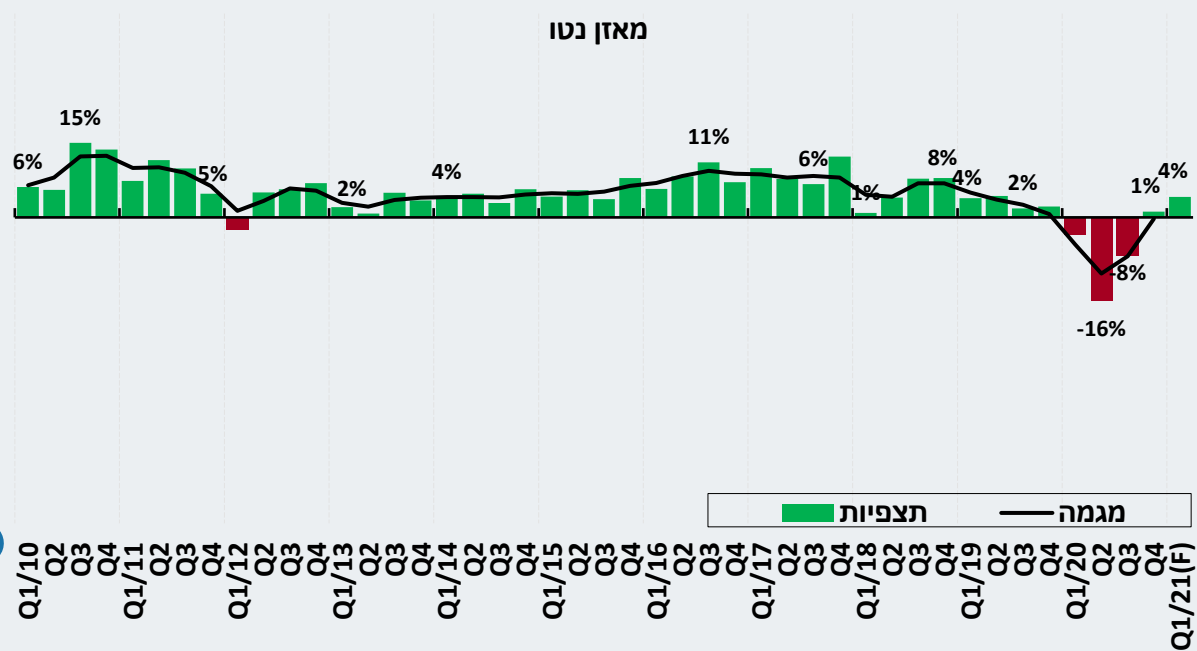
- כמו כן, ירידה נוספת נרשמה במחירי היצוא במונחי מט"ח ברבע האחרון של 2020: מאזן נטו² שלילי של כ- 11%, בהמשך למאזן נטו² שלילי של כ- 16% בסקר הקודם. ירידת מחירים זו, נגזרה בין היתר מייסוף חד בשער של השקל ביחס לדולר, זאת לצד קשיי היצואנים בתחרות הגלובלית הקשה, אשר מאלצת אותם בהתמדה להוריד מחירים במונחי מט"ח.

- לרבע הראשון של השנה צופים התעשיינים נסיגה במשלוחי היצוא: מאזן נטו שלילי חזוי³ של כ- 7%, לצד צפי לירידה נוספת במחירי היצוא במונחי מט"ח (מאזן נטו חזוי³ שלילי של כ- 14%). זאת הן על רקע העלייה בתחלואה והתפשטות נוספת של נגיף הקורונה ברחבי העולם והן כתוצאה מירידה בהיקף פעילות המפעלים המקומיים לנוכח הנחיות ומגבלות הממשלה.

- הגורמים העיקריים שבלמו את צמיחת היצוא לפי דירוג היצואנים הם: שער חליפין, עלויות ייצור מקומיות, ביקושים עולמיים, קשיי שיווק וחדירה לשווקים ומחירים עולמיים.

השקעות בתעשייה

השקעות בתעשייה, 2010 - 2021

- בסוף שנת 2020 חלה עליה בהשקעות התעשייה בנכסים קבועים: מאזן נטו² חיובי של כ- 1%, לאחר מאזן נטו² שלילי בשלושת הרבעונים הקודמים, כאשר ברבע השלישי של 2020 נרשם מאזן נטו² שלילי בשיעור של כ- 8%.

- כמו כן, נמשכו דיווחו התעשיינים על עלייה בהוצאות המימון הריאליות: מאזן נטו² חיובי של כ- 11% בתקופה הנסקרת, בהמשך למגמת עלייה בהוצאות אשר נמשכת זה למעלה מעשור.

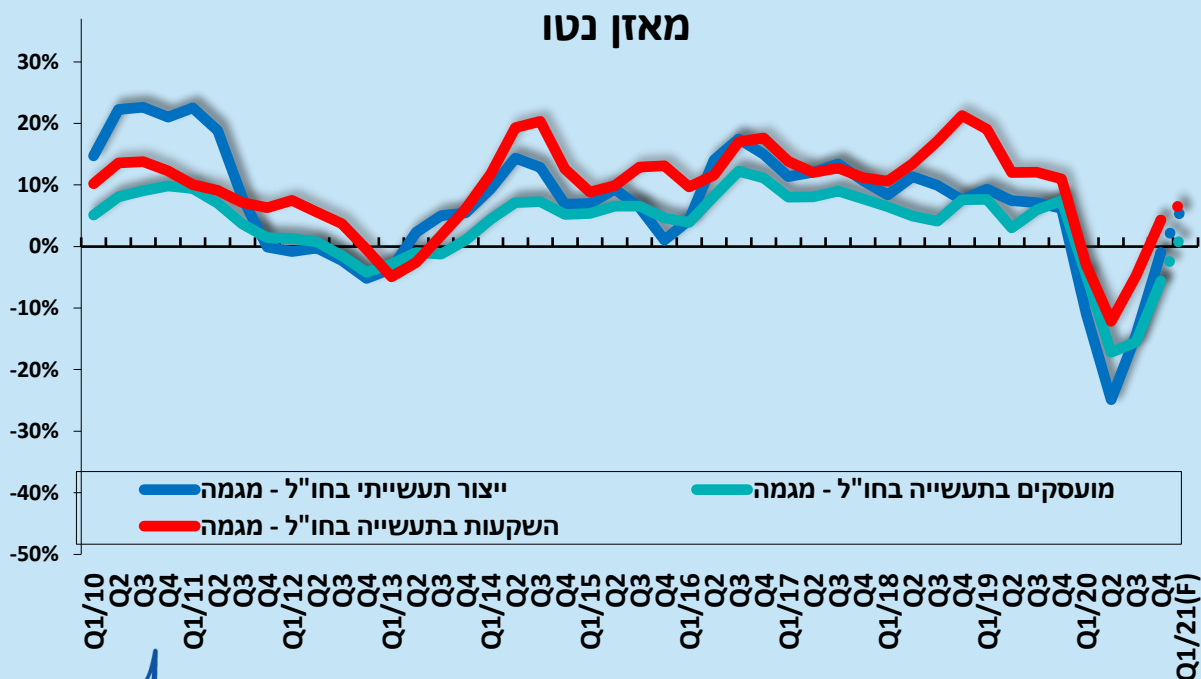
- לרבע הראשון של השנה צופים התעשיינים המשך צמיחה בהשקעות התעשייה: מאזן נטו חיובי³ של כ- 4%. יחד עם זאת, צופים התעשיינים המשך עלייה בהוצאות המימון הריאליות: מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ- 12%.

- ברבע האחרון של 2020 חל שיפור מסוים בקבלת אשראי חדש, כאשר שיעור התעשיינים שדיווחו על קושי פחת: כ- 51% מהתעשיינים שנזקקו לאשראי חדש, נתקלו בקושי בקבלתו, לעומת שיעור של כ- 58% ברבע השלישי של 2020. במקביל, דיווחו התעשיינים גם על הקלה בשמירה על מסגרת אשראי קיימת: כ- 40% מהתעשיינים דיווחו על קושי לעומת כ- 49% בסקר הקודם.

הפעילות הרב לאומית

הפעילות הרב לאומית בחו"ל, 2010 - 2021

- ברבע האחרון של 2020 נרשמה נסיגה בתפוקת המפעלים בחו"ל: מאזן נטו² שלילי של כ-3%, בהמשך למאזן נטו שלילי של כ-5% ברבע השלישי של 2020.

- במקביל, נמשכו פיטורי עובדים בחו"ל: מאזן נטו² שלילי של כ-5%, בהמשך למאזן נטו שלילי חד של כ-17% בסקר הקודם.

- מנגד, עליה חלה בהשקעות המפעלים בחו"ל: מאזן נטו² חיובי של כ-6% נרשם ברבע האחרון של 2020, לאחר מאזן נטו שלילי בשיעור של כ-3% ברבע הקודם.

- לרבע הראשון של 2021 צופות חברות התעשייה הרב-לאומיות התאוששות מחודשת בפעילותן בחו"ל: צמיחה בתפוקתן בחו"ל (מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ-7%), לצד צפי לגיוס עובדים נוספים (מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ-3%) והמשך גידול בהשקעות (מאזן נטו חזוי³ חיובי של כ-8%).

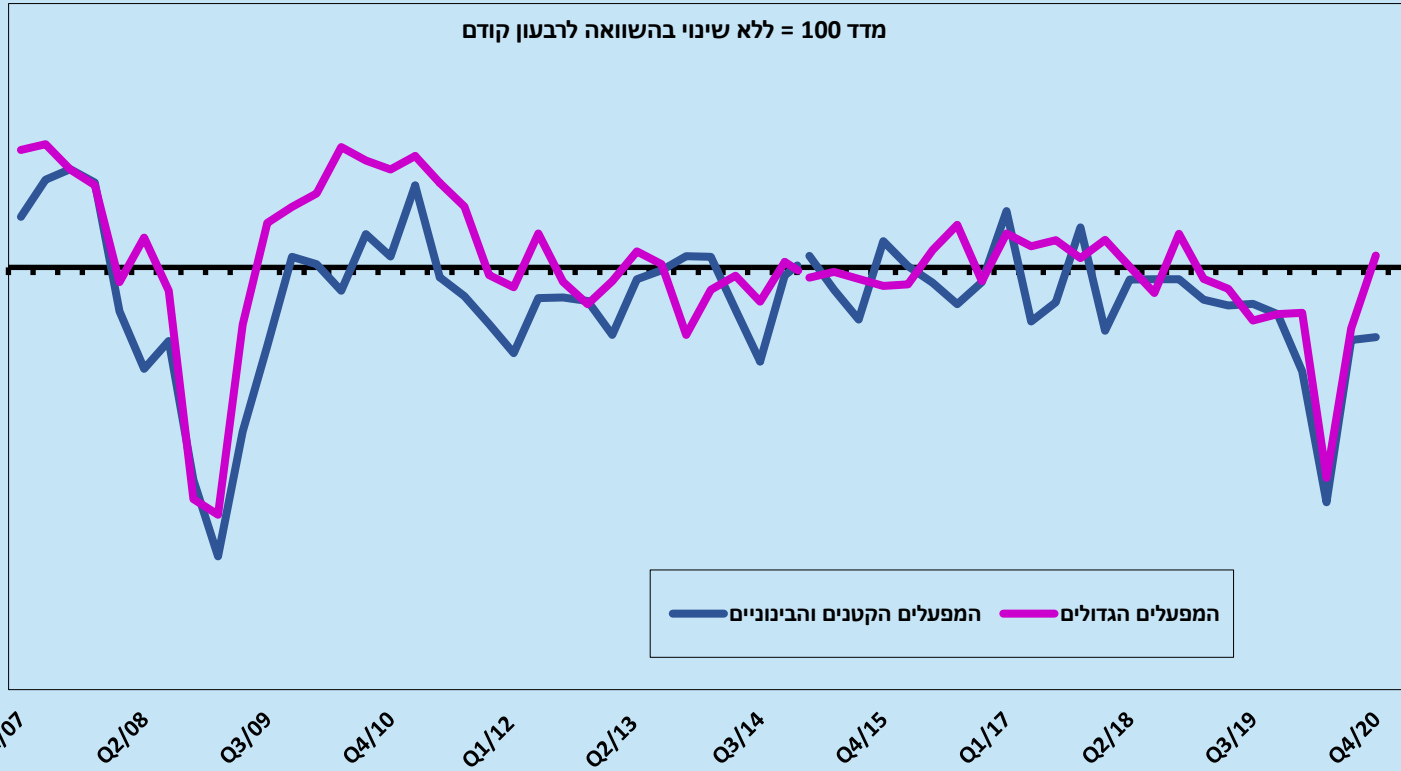
שנה למען התעשייה
התאחדות התעשייתיים בישראל

אגף כלכלה

המחלקה למחקר כלכלי

מדד המפעלים הקטנים והבינוניים

התפתחות מדד המפעלים הקטנים והבינוניים אל מול המפעלים הגדולים

- ברבע האחרון של 2020, מדד המפעלים הקטנים והבינוניים הגיע לרמה של 93.4 נקודות, ללא שינוי לעומת הרבעון הקודם: דיווחי התעשיינים מצביעים על מאזן נטו^[1] שלילי של כ- 15% בנתוני התוצר התעשייתי, זאת בהמשך למאזן נטו של כ- 10% ברבע השלישי של 2020. כמו כן, חלה ירידה במצבת העובדים בתעשייה הקטנה והבינונית, דיווח על מאזן נטו שלילי של כ- 8% בהמשך למאזן נטו שלילי דומה ברבע הקודם. במקביל, מאזן נטו שלילי של כ- 2% נרשם ברכיב ההשקעות ושל כ- 3% ברכיב היצוא (לאחר מאזן נטו שלילי של כ- 5% ו-25% בהתאמה ברבע השלישי של 2020).

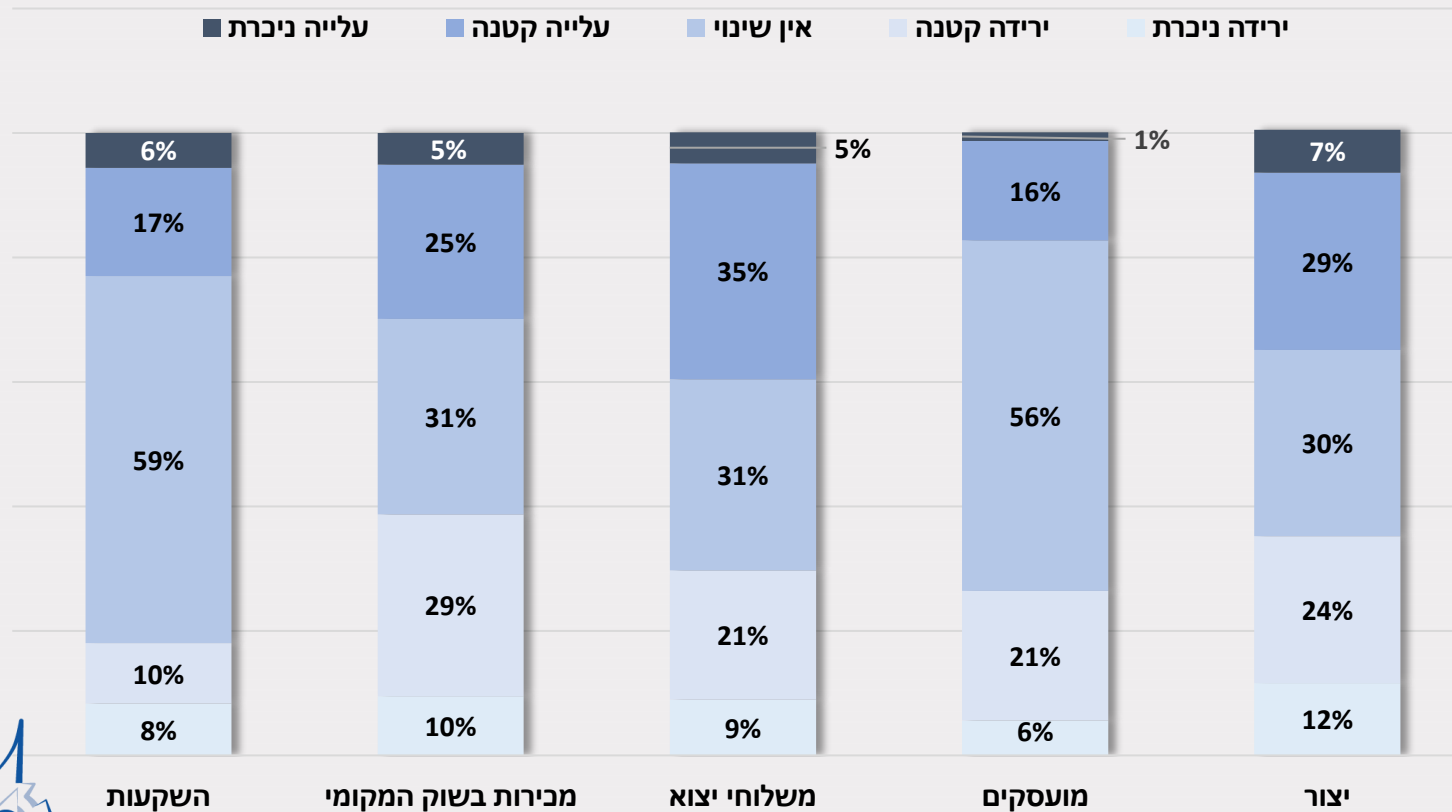
- בבחינת מדד המפעלים הגדולים נרשמה עלייה של כ- 7% לעומת מדד הסקר הקודם והגיע לרמה של כ- 101.1. בבחינת רכיבי המדד עולה כי בניגוד לתעשיית הקטנים והבינוניים, חלה צמיחה בתפוקת התעשייה (מאזן נטו חיובי של כ- 6% לאחר נסיגה של כ- 5% ברבע השלישי של השנה). במקביל, מאזן נטו חיובי של כ- 3% נרשם ברכיב ההשקעות ושל כ- 6% ברכיב היצוא (לאחר מאזן נטו שלילי של כ- 10% ו-13% בהתאמה ברבע השלישי של 2020). מנגד, דווח על מאזן נטו שלילי של כ- 6% במצבת העובדים במפעלים הגדולים בהמשך למאזן נטו שלילי של כ- 12% ברבע הקודם.

- מהנתונים עולה כי השיפור במצב התעשייה ברבע האחרון של 2020 מקורו בעיקר הודות לשיפור מצב המפעלים הגדולים בלבד, בעוד המפעלים הקטנים והבינוניים מדשדשים עקב משבר הקורונה.

המדד המשוקלל המוצג בדו"ח זה, מחושב על ידי תשובות המשיבים באינדיקטורים תוצר, מועסקים, השקעות ויצוא. המשקלות שנקבעו לצורך חישוב המדד הינם תוצר (45%), מועסקים (35%), השקעות (10%) ויצוא (10%).

נספחים

התפלגות המשיבים בסקר ציפיות לפי אינדיקטורים עיקריים
תוצאות הרבעון האחרון של 2020

נספח מתודולוגי - מקדם ההטייה

מקדמי ההטייה, באחוזים

(מקדם חיובי = נטייה לאופטימיות יתר, מקדם שלילי = נטייה לפסימיות)

פרמטר	תפוקה	יצוא	שוק מקומי	מועסקים	השקעות
סה"כ תעשייה	4.0	4.0	2.1	-1.6	0.5

החל משנת 2014 מבצע אגף המחקר הכלכלי ניכוי מקדם ההטייה למאזני הנטו המתקבלים מתחזיות התעשיינים, זאת מאחר ובמשך תקופה ארוכה נמצאה הטייה של תחזיות התעשיינים בסקר הציפיות אל מול הדיווחים בפועל. לגבי רוב הפרמטרים, נמצאה הטייה זו חיובית, כלומר נטייה לאופטימיות יתר, ובמיעוטם נמצאה נטייה לפסימיות.

מקדם ההטייה - הפער הממוצע בעשור החולף^[1] שנמצא בין מאזן הנטו של תחזיות התעשיינים^[2] למאזן הנטו של דיווחיהם בפועל לאותו רבעון.

בדבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות המחלקה למחקר כלכלי

מילה סויפר-19, מנהלת המחלקה

קלייר סלע, כלכלנית המחלקה

Mila@industry.org.il | 03-5198807